

OZNÁMENIE PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI

Podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu alebo v inom obdobnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“), práva a povinnosti osôb pri oznamovaní protispoločenskej činnosti upravuje [zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov \(ďalej len „zákon“\)](#).

Protispoločenská činnosť je konanie, ktoré je trestným činom ako aj konanie, ktoré je priestupkom alebo iným správny deliktom, pričom za protispoločenskú činnosť sa považuje aj konanie, ktoré nie je priestupkom alebo iným správny deliktom, ale pôsobí negatívne na spoločnosť a presahuje záujem jednotlivca.

Závažnou protispoločenskou činnosťou je skupina trestných činov určených zákonom v § 2 písm. d) bod 1 (napr. trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, trestné činy korupcie...); trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou dva roky; správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom alebo s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur.

Oznámením protispoločenskej činnosti sa rozumie uvedených takých skutočností, o ktorých sa oznamovateľ dozvedel v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a v dobrej viere sa domnieva, že ohrozuje verejný záujem, hospodárenie či dobré meno zamestnávateľa.

Oznámenie musí byť čitateľné, formálne aj obsahovo zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, na akú protispoločenskú činnosť oznamovateľ poukazuje.

Podávanie oznámení:

Nikomu nesmie byť bránené v oznamovaní protispoločenskej činnosti; bránením podaniu oznámenia sa rozumie napríklad odmietnutie prijatia oznámenia alebo akékoľvek konanie, ktorého cieľom je zmariť, sťažiť alebo spomaliť podanie oznámenia. V prípade, ak oznamovateľovi bolo bránené podať oznámenie, môže túto skutočnosť oznámiť priamo generálnemu riaditeľovi SIEA, ktorý preverí postup zodpovednej osoby prípadne inej osoby, ktorá mala brániť v oznámení protispoločenskej činnosti.

Zodpovedná osoba je riaditeľ odboru kontroly, prostredníctvom odboru kontroly v priamom riadení generálneho riaditeľa, ktorý v zmysle § 10 ods. 5 až 8 a § 11 ods. 1 zákona plní úlohy za zamestnávateľa.

Oznámenie môže oznamovateľ podať:

- a) **písomne**, a to osobne do podateľne SIEA, alebo poštou na adresu:

*Slovenská inovačná a energetická agentúra
odbor kontroly - zodpovedná osoba
Bajkalská 27
827 99 Bratislava*

Písomné oznámenie oznamovateľ podáva v uzatvorenej obálke s označením: „**NEOTVÁRAŤ – OZNÁMENIE PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI**“, na základe čoho sú zamestnanci podateľne povinní uvedenú zásielku neotvárať, naskenovať ju do elektronického systému správy registratúry neotvorenú a súčasne v neporušenom stave ju postúpiť priamo zodpovednej osobe.

b) elektronicky nepretržite prostredníctvom protikorupčnej linky – e-mailová adresa:

oznamenie@siea.gov.sk

Protikorupčná linka – e-mailová adresa: oznamenie@siea.gov.sk neslúži na podávanie sťažností, petícií, oznámení podľa osobitných predpisov, ani na priame podávanie trestných oznámení, ktoré patria do kompetencie orgánov činných v trestnom konaní (polícia, prokuratúra).

c) ústne, priamo u zodpovednej osoby, ktorá pri ústnom oznámení vyhotoví zápisnicu o ústnom oznámení.

Ak oznamovateľ podá oznámenie anonymne, môže zodpovednej osobe uviesť anonymnú e-mailovú adresu, prostredníctvom ktorej môže naďalej komunikovať a zodpovedať na prípadné otázky. Zodpovedná osoba je zároveň povinná potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku preverenia oznámenia prostredníctvom tejto e-mailovej adresy.

Oznámenie možno podať aj externými kanálmi, resp. prostredníctvom iného orgánu príslušného na prijatie oznámenia podľa § 2 písm. g) zákona.

Ochrana oznamovateľa pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti:

Oznamovateľ, ktorý podal oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti orgánu činnému v trestnom konaní alebo správnom orgánu, ktorý je príslušný na konanie o správnom delikte, môže požiadať o poskytnutie ochrany (postavenie chráneného oznamovateľa) podľa § 3 a 4 zákona v rámci trestného konania alebo podľa § 5 a 6 zákona v rámci konania o správnom delikte.

Oznamovateľ sa stáva chráneným oznamovateľom v okamihu doručenia oznámenia o poskytnutí ochrany oznamovateľovi, zamestnávateľovi a Úradu na ochranu oznamovateľov (ďalej len „Úrad“) podľa § 4 ods. 1 zákona v rámci trestného konania alebo § 6 ods. 1 zákona v rámci konania o správnom delikte.

Zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom vzťahu (ďalej len „pracovnoprávny úkon“) voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý chránený oznamovateľ nedal súhlas, len so súhlasom Úradu. Súhlas Úradu sa nevyžaduje ak sa pracovnoprávnym úkonom priznáva nárok alebo ak ide o pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia zamestnávateľa (napr. § 55 ods. 2 a 4, § 60, § 63 ods. 1 písm. a), c) a d) prvý až tretí bod, § 68 ods. 1 písm. a) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov).

Ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať Úrad do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti tohto pracovnoprávneho úkonu podľa § 12 zákona.

Chránenému oznamovateľovi poskytnutá ochrana podľa § 7 zákona (postavenie chráneného oznamovateľa) zaniká podľa § 8 zákona.